

ΙΣΠΑΝΙΑ

Πληθυσμός: 39.900.000 κάτοικοι

Επίσημη γλώσσα: ισπανική (ή καστιλιάνικη) . Στις αυτόνομες κοινότητες της Cataluna (Καταλονία), Galicia (Γαλικία), Comunidad Valenciana (Βαλένθια), και Pais Vasko (η χώρα των Βάσκων), μεγάλο τμήμα του πληθυσμού ομιλεί επίσης την τοπική γλώσσα, που είναι επίσημη στις περιφέρειες αυτές.

Πυκνότητα: 77 άτομα ανά km²

Θρησκεία: καθολική (πλειοψηφία)

Κύριες πόλεις: Μαδρίτη (πρωτεύουσα και έδρα της κυβέρνησης, 4,9 εκατ. κάτ.), Βαρκελώνη (4,6 εκατ. κάτ.), Βαλένθια (2,1 εκατ. κάτ.), Σεβίλλη (1,6 εκατ. κάτ.)

Νόμισμα: Ευρώ

Η Ισπανία είναι κοινοβουλευτική μοναρχία. Το Σύνταγμα καθορίζει τις εξουσίες του Βασιλιά και τις νομοθετικές λειτουργίες του κοινοβουλίου. Το κοινοβούλιο αποτελείται από δύο σώματα. Το πιο σημαντικό σώμα είναι η Κάτω Βουλή, η Συνέλευση των αντιπροσώπων. Η 350μελής Συνέλευση εκλέγεται με απλή αναλογική αντιπροσώπευση, ενώ η Γερουσία περιλαμβάνει 208 άμεσα εκλεγμένα μέλη και 49 διορισμένους περιφερειακούς αντιπροσώπους για τις 17 Αυτόνομες Κοινότητες, που αποτελούν τη χώρα.

Παραδοσιακά, η Ισπανία ήταν αγροτική χώρα, αλλά η τάση αυτή άλλαξε ριζικά και έδωσε τη θέση της στη βιομηχανία και το δημόσιο τομέα. Οι σημερινές καλλιέργειες επικεντρώνονται στα δημητριακά, την αμπελουργία, τα εσπεριδοειδή και το λάδι (πρώτη παραγωγός χώρα στον κόσμο). Η βαριά βιομηχανία η οποία είχε παρουσιάσει αλματώδη άνοδο μεταξύ 1950 και 1970, καθηλώθηκε τη δεκαετία του '80, με αποτέλεσμα να μειωθεί η επέκτασή της. Αξιοσημείωτη είναι και η αλιεία, με έναν από τους μεγαλύτερους στόλους στον κόσμο, ο οποίος όμως δοκιμάζεται από τους περιορισμούς που έχουν επιβάλλει ορισμένες χώρες της διεθνούς κοινότητας. Από τη δεκαετία του '60, ο τουρισμός αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο στις πηγές εσόδων της χώρας και λειτουργεί ως κινητήρας για την ανάπτυξη και άλλων βιομηχανιών – ξενοδοχεία, μεταφορικά μέσα, κατασκευές κλπ.

Το 1982 κερδίζει τις εκλογές το σοσιαλιστικό κόμμα, του οποίου το μεγαλύτερο επίτευγμα ήταν η ένταξη της χώρας στην ΕΟΚ το 1986.

Συνθήκες και ποιότητα ζωής

- **κόστος ζωής**

Γενικά το κόστος ζωής στην Ισπανία είναι αποδεκτό. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο βαθμός δυσκολίας για την διαχείριση του μηνιαίου εισοδήματος κυμαίνεται ως ακολούθως:

- με κάποια δυσκολία 29,7%
- με δυσκολία 14,4%
- με μεγάλη δυσκολία 7,4%
- με κάποια ευκολία 30,8%
- με ευκολία 15,9%
- με μεγάλη ευκολία 1,8%

Μπορούμε, λοιπόν, να συμπεράνουμε ότι οι 3 περίπου στους 4 Ισπανούς δεν έχουνε σημαντικά προβλήματα διαβίωσης.

Το μέσο εισόδημα των εργαζομένων έχει ως εξής:

Βιομηχανία

- υπάλληλοι 1800 € / μήνα
- εργάτες 1150 € / μήνα

Κλάδος των κατασκευών

- υπάλληλοι 1620 € / μήνα
- εργάτες 1020 € / μήνα

Υπηρεσίες

- υπάλληλοι 1370 € / μήνα
- εργάτες 900 € / μήνα

Στην Ισπανία ο κατώτατος μισθός για οποιαδήποτε δραστηριότητα στον αγροτικό τομέα ή στον τομέα υπηρεσιών χωρίς διάκριση φύλου ή ηλικίας ανέρχεται στα 526 € τον μήνα¹

- **εξεύρεση στέγης**

Στην Ισπανία ο κόσμος προτιμάει να αγοράζει αντί να νοικιάζει σπίτι. Ως εκ τούτου είναι δύσκολο να βρει κανείς να νοικιάζει κατοικία, τα δε ενοίκια είναι συνήθως ακριβά. Ενδεικτικά αναφέρεται, ότι το ενοίκιο σε μεγάλες πόλεις τις Ισπανίας όπως η Μαδρίτη, η Σεβίλλη και η Μάλαγα για ένα διαμέρισμα από 30 έως 70 μ² να κυμαίνεται από 600 € μέχρι 650 € τον μήνα, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις ενοικίων μικρών επιπλωμένων διαμερισμάτων στο κέντρο που φτάνουν και 350 € την εβδομάδα. Αντίθετα οι τιμές πώλησης των διαμερισμάτων κυμαίνονται από 1.200 ως 3.000 €/μ², σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις για αγορά, πώληση η ενοικίαση των ακινήτων στην Ισπανία.² Αν κανείς σκοπεύει να μείνει για καιρό στη χώρα είναι ίσως οικονομικότερο να αγοράσει αντί να νοικιάσει ένα σπίτι. Η αγορά κατοικίας δεν επιδοτείται από το Ισπανικό κράτος.

Οι πηγές πληροφόρησης για εξεύρεση κατοικίας είναι συνήθως τα μεσιτικά γραφεία (τα οποία ζητούν την προμήθεια προκαταβολικά που αντιστοιχεί συνήθως σε ενοίκιο ενός μήνα), και οι αγγελίες που δημοσιεύονται σε εθνικό τύπο όπως: «*National and local papers*», «*El Mundo*», «*El Pams*», «*Diario de Noticias*», «*La Vanguardia*», «*ABC*».

Συνιστάται η υπογραφή ενός γραπτού συμφωνικού με τον ιδιοκτήτη. Οι δαπάνες για τα κοινόχρηστα πληρώνονται και από τους ενοικιαστές και από τους ιδιοκτήτες. Όποιο πρόβλημα σχετίζεται με την ενοικίαση κατοικιών μπορεί κανείς να κάνει αναφορά στο δημοτικό γραφείο πληροφόρησης καταναλωτή - *Oficina de Informacion al Consumidor (OMIC)*, εκτός από τα γραφεία του OMIC μπορεί κανείς να απευθυνθεί σε συνδέσμους ή οργανώσεις καταναλωτών. Μερικά τοπικά συμβούλια παρέχουν γενική πληροφόρηση σχετικά με την ενοικίαση η αγορά ακινήτων καθώς και καταλόγους ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων (<http://www.infoinmueble.com>)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία που διέπει την αγορά ή ενοικίαση κατοικίας μπορείτε να απευθυνθείτε στις παρακάτω ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

¹ L'express n.2732 / 13-11-2003

- <http://www.civilia.es/vivienda/alquiler/alquiler.html>
- <http://www.civilia.es/vivienda/comprausada/comprausada.html>

- **εκμάθηση γλώσσας**

Για την πρόσβαση στην απασχόληση ή την παρακολούθηση κάποιου κύκλου σπουδών σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Ισπανία είναι απαραίτητη η καλή γνώση της εθνικής γλώσσας. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις αυτόνομες περιοχές χρησιμοποιούν και την 2^η επίσημη γλώσσα, όπως Καταλονικά στην Καταλονία, Βαλενθιάνικα στη Βαλένθια, Βασκικά στη χώρα των Βάσκων και Ναβάρρα, Γαλιθιάνικα στη Γαλικία.

Οι κυριότεροι αναγνωρισμένοι από το κράτος φορείς εκμάθησης ισπανικών είναι οι ακόλουθοι:

1. BCU - Language service of Universities of Barcelona
(http://www.bcu.cesca.es/english/serveis/eng_serveis4.htm)
2. Escuela Oficial de Idiomas de Madrid (<http://www.eidiomas.com/>)
3. GENCAT - Universitat de Barcelona (<http://intercat.gencat.es/guia/index.html>)
4. Instituto Cervantes (<http://eee.cervantes.es/>)³
5. Universia
(http://www.universia.es/contenidos/internacionales/Internacionales_estext_coursesp.htm)

Για εκμάθηση της γλώσσας μέσω του διαδικτύου μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει τη δικτυακή πύλη *Cursos de Espanol en Internet* (<http://www.sispain.com/english/course>).

Μ' αυτόν τον τρόπο ο ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να προετοιμαστεί σχετικά πριν μεταβεί στην χώρα.

- **εκπαίδευση για τα παιδιά**

Η οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος της Ισπανίας στηρίζεται στον εκπαιδευτικό Νόμο του 1990 – *Ley Organica de Ordenacion General del Sistema Educativo*, ο οποίος τέθηκε σε λειτουργία για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια του

² ιστοσελίδα www.infoinmueble.com

³ Ινστιτούτα Cervantes υπάρχουν σε όλο σχεδόν τον κόσμο και παρέχουν τη δυνατότητα να μάθει κανείς Ισπανικά στον τόπο του.

σχολικού έτους 1991-1992. Η σημερινή δομή της γενικής εκπαίδευσης είναι η ακόλουθη:

- ◆ Προσχολική εκπαίδευση (βρεφονηπιακοί σταθμοί και νηπιαγωγεία, ηλικία 0-6 ετών)
- ◆ Πρωτοβάθμια εκπαίδευση η οποία χωρίζεται σε 3 κύκλους των 2 ετών (ηλικία 6-12 ετών). Η εισαγωγή στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση έχει σαν μόνο προαπαιτούμενο την συμπλήρωση του έκτου έτους της ηλικίας ενώ δεν είναι απαραίτητη η προσχολική εκπαίδευση.
- ◆ Δευτεροβάθμια υποχρεωτική εκπαίδευση η οποία χωρίζεται σε 2 κύκλους των 2 ετών (ηλικία 12-16 ετών).
- ◆ Δευτεροβάθμια μη υποχρεωτική διετής εκπαίδευση που καταλήγει στον τίτλο σπουδών «Bachillerato» (ηλικία 16-18 ετών). Στη συγκεκριμένη βαθμίδα εκπαίδευσης οι μαθητές αποκτούν ευρύτερη γενική παιδεία και καλλιεργούν τις δεξιότητές τους ενώ παράλληλα προετοιμάζονται για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια ή στην ενδιάμεση επαγγελματική εκπαίδευση.
- ◆ Επαγγελματική εκπαίδευση η οποία εφοδιάζει τους σπουδαστές με τα απαραίτητα προσόντα για την άσκηση διαφόρων επαγγελμάτων. Σήμερα υπάρχουν 139 ειδικότητες.
- ◆ Πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Τα πανεπιστήμια είναι αυτόνομα και καθιερώνουν την δική τους παροχή εκπαίδευσης. Στην Ισπανία υπάρχουν δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια. Τα περισσότερα από τα ιδιωτικά είναι επιδοτούμενα από το κράτος.

Η προσχολική εκπαίδευση δεν είναι υποχρεωτική και παρέχεται από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Στην υποχρεωτική εκπαίδευση υπάρχουν δημόσια σχολεία δωρεάν εκπαίδευσης αλλά και ιδιωτικά. Τα περισσότερα από τα ιδιωτικά σχολεία έχουν συνάψει συμφωνία με την υπηρεσία εκπαίδευσης και παρέχουν επίσης δωρεάν εκπαίδευση (αλλά μπορεί να υπάρχουν κάποιες, μικρές χρεώσεις όπως για την στολή, το διδακτικό υλικό κλπ). Στα ιδιωτικά σχολεία, που δεν έχουν συνάψει συμφωνία με την υπηρεσία εκπαίδευσης, τα δίδακτρα κυμαίνονται από 200 έως 500 € το μήνα ανάλογα με τις παρεχόμενες υπηρεσίες .

Στην πρωτοβάθμια και στην υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση η μετάβαση από την μία τάξη στην άλλη γίνεται αυτόματα βάση της διαρκούς αξιολόγησης των μαθητών. Οι μαθητές μπορεί να υποχρεωθούν στην επανάληψη μιας τάξης εφόσον τα αποτελέσματα της αξιολόγησής τους είναι ανεπαρκή.

Κριτήρια για την εισαγωγή των μαθητών σε ένα σχολείο εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση που οι αιτήσεις εγγραφής είναι περισσότερες από τις παρεχόμενες

θέσεις. Σ' αυτήν την περίπτωση η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται βάση της απόστασης του σχολείου από την κατοικία, το οικογενειακό εισόδημα και την παρουσία αδελφών του αιτούντος μαθητή στο σχολείο

Η περίοδος αιτήσεων στα σχολεία αρχίζει από τον Απρίλιο. Οι εγγραφές πραγματοποιούνται στο διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου ανάλογα με τον επίπεδο εκπαίδευσης.

Το σχολικό έτος διαρκεί από το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου μέχρι το τέλος του Ιουνίου, αλλά οι ακριβείς ημερομηνίες κυμαίνονται ανάλογα με την κάθε Αυτόνομη Κοινότητα. Οι διακοπές του σχολείου είναι τα Χριστούγεννα, το Πάσχα, και το καλοκαίρι .

Συνθήκες εργασίας

- **τρόποι εξεύρεσης εργασίας**

Η πρόσβαση στην απασχόληση μπορεί να εξαρτάται από την κατοχή ορισμένων προσόντων ή πτυχίων, επαγγελματικής εμπειρίας ή γνώση της εθνικής γλώσσας. Για θέματα εξεύρεσης εργασίας μπορείτε να αξιοποιήσετε τις ακόλουθες πηγές:

- Εθνικό Ινστιτούτο Απασχόλησης – INEM / Instituto Nacional del Empleo (<http://www.inem.es>)

Το INEM διαθέτει ένα δίκτυο γραφείων εργασίας σε όλη την χώρα παρέχοντας σχετικές υπηρεσίες σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων. Για να αξιοποιήσει κανείς τις παρεχόμενες υπηρεσίες του INEM αρκεί να αποταθεί στο πλησιέστερο γραφείο και χωρίς απαραίτητα να έχει άδεια διαμονής.

- Κέντρο Απασχόλησης Ισπανίας – *Centro de Empleo on-line de Espana* (<http://www.bolzatrabajo.com>)
- Ισπανικό Γραφείο Απασχόλησης – *Oficina de Empleo de Espana on-line* (<http://www.officinaempleo.com>)
- Global – Work (<http://www.global-work.com>)
- Ιστοσελίδα της βάσης δεδομένων *EURES Job-search* (<http://europa.eu.int/eures>), όπου θα βρείτε ανακοινώσεις από τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες για κενές θέσεις

εργασίας . Σε αυτόν τον ιστοχώρο μπορείτε επίσης να καταχωρήσετε το βιογραφικό σας σημείωμα για να το εξετάσουν οι πιθανοί εργοδότες.

- Συνοπτικός οδηγός για την αναζήτηση εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

(<http://citizens.eu.int/gr/gr/gf/wo/es/sideguide.htm>)

- Αγγελίες προσφοράς εργασίας στον ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο ευρείας κυκλοφορίας (τον οποίο συνήθως λαμβάνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα οι κυριότερες δημόσιες βιβλιοθήκες).

- El Pais (Σάββατο - Κυριακή) <http://www.elpais.es>

- El Periodico (Σάββατο) <http://www.elperiodico.es>

- La Vanguardia (Σάββατο)

- Segunda Mano

- Mercado de Trabajo

- El Mundo (Κυριακή)

- ABC (Κυριακή)

Ωστόσο σήμερα ο πιο δημοφιλής τρόπος αναζήτησης εργασίας είναι οι προσωπικές επαφές με διάφορες επιχειρήσεις ή οργανισμούς.

- **ανεργία, επίδομα ανεργίας**

Η ανεργία στην Ισπανία αγγίζει το 11,2% του ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ οι μακροχρόνιοι άνεργοι φτάνουν στο 40,2%.⁴ Την πρώτη θέση με ποσοστό ανεργίας 17% κατέχουν οι απόφοιτοι της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τους ακολουθούν οι απόφοιτοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με ποσοστό 16,3%. Οι απόφοιτοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης καταλαμβάνουν το 15%. Το μικρότερο ποσοστό ανεργίας 12% ανήκει στους απόφοιτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.⁵

- **Επιδόματα ανεργίας.**

Η υποστήριξη σε θέματα ανεργίας αφορά όλους τους εργαζόμενους που έχουν χάσει προσωρινά ή μόνιμα την εργασία τους.

Στην Ισπανία υπάρχουνε δυο ειδών κοινωνικής ασφάλισης:

⁴ L'express n.2732 / 13-11-2003

⁵ "Key figure 2000". European Communities, 2000

1. Ασφάλιση για μερική η ολική ανεργία

Το ποσό σ' αυτήν την περίπτωση εξαρτάται από το ύψος των εισφορών του εργαζομένου τις τελευταίες 180 εργάσιμες μέρες.

2. Βοηθητική ασφάλιση

Οι εργαζόμενοι που αναφέρονται παρακάτω δικαιούνται να λάβουν βοηθητική ασφάλεια:

- εργαζόμενοι οι οποίοι έχουν εξαντλήσει τα περιθώρια χορήγησης του κύριου επιδόματος ανεργίας και έχουν οικογενειακές υποχρεώσεις
- εργαζόμενοι πάνω των 45 ετών που δεν δικαιούνται το κύριο ασφαλιστικό επίδομα για τουλάχιστον 12 μήνες, ακόμη και αν δεν έχουν οικογενειακές υποχρεώσεις
- εργαζόμενοι οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει την ελάχιστη περίοδο εισφορών δικαιούνται να λάβουν το επίδομα όταν η ανεργία αυξάνεται σε σχέση με τα όρια που θέτει ο νόμος.

Για περισσότερες πληροφορίες που αφορούν τα επιδόματα ανεργίας μπορεί να ανατρέξει κανείς στην ιστοσελίδα του Εθνικού Ινστιτούτου Απασχόλησης – *INEM / Instituto Nacional del Empleo* (<http://www.inem.es>)

- **δικαιώματα εργαζομένων (ώρες εργασίας, επίσημες αργίες, άδεια, παροχές)**

Ο σημαντικότερος εργασιακός νόμος, όπου περιγράφονται αναλυτικά τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εργαζομένων είναι ο Νόμος για το καθεστώς των εργαζομένων – *Ley de Estatuto de los Trabajadores*, Βασιλικό Διάταγμα 1/24-03-1995. Το κείμενο του νόμου μπορεί να ανακτηθεί από τις ακόλουθες διευθύνσεις του διαδικτύου:

- <http://www.igsap.map.es/cia/dispo/rdlg1-95.htm>
- http://www.inem.es/legis/empleo/rdley1_95.htm

Όλοι οι κανονισμοί που διέπουν την απασχόληση και τους συναφείς κοινωνικούς παράγοντες βρίσκονται στον Οδηγό Απασχόλησης και Κοινωνικών Υπηρεσιών – *Guia Laboral y de Asuntos Sociales*, ο οποίος εκδίδεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το κείμενο του οδηγού μπορεί να ανακτηθεί και στα Αγγλικά από την παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

- <http://www.mtas.es/guia2003/portada.htm>

Η μέγιστη εβδομαδιαία *απασχόληση* είναι 40 ώρες, αν και με τις συλλογικές συμβάσεις το όριο αυτό τείνει να μειωθεί στις 38 ή ακόμα και στις 35 ώρες. Σε ημερήσια βάση οι ώρες εργασίας δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις 9. Οι εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας είναι συνήθως από τη Δευτέρα έως την Παρασκευή.

Όσον αφορά τις υπερωρίες, ο νόμος θέτει ανώτερο όριο τις 80 ώρες ανά έτος, οι ώρες αυτές συνήθως αναπληρώνονται με ρεπό. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις συλλογικών συμβάσεων που αποκλείουν κάθε είδους υπερωριακή απασχόληση.

Με βάση το νόμο η διάρκεια της ετήσιας άδειας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ημερολογιακές μέρες. Το όριο αυτό μπορεί να αυξηθεί σε περιπτώσεις συλλογικών συμβάσεων. Οι διακοπές δεν μπορούν να αντικατασταθούν με χρηματική αποζημίωση.

Όμως σε περίπτωση που οι ελάχιστες νόμιμες διακοπές δεν είναι εφικτό να δοθούν από την εταιρεία οι εργαζόμενοι θα λάβουν αναλογική αύξηση των μισθών τους για τις μέρες διακοπών που δούλεψαν.

Η χρονική περίοδος των διακοπών κανονίζεται κατόπιν συμφωνίας ανάμεσα στον εργοδότη και τον εργαζόμενο. Στην περίπτωση διαφωνίας μπορεί κανείς να προσφύγει στα δικαστήρια εάν οι ημερομηνίες των διακοπών καθοριστούν για ένα χρονικό διάστημα άλλο από αυτό των θερινών μηνών. Το πρόγραμμα των διακοπών σχεδιάζεται από κάθε εταιρεία ξεχωριστά και οι εργαζόμενοι το πληροφορούνται τουλάχιστον 2 μήνες πριν από τους διακοπές τους.

Οι εθνικές, θρησκευτικές και τοπικές αργίες στην Ισπανία, έχουν συνολική διάρκεια 14 ημέρες το έτος.

Το ύψος των μισθών διαμορφώνεται από τις συλλογικές συμβάσεις των κλάδων των εργαζομένων. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό, ο μισθός κάθε εργαζόμενου θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα συστατικά μέρη:

- βασικός μισθός (πάγιος)
- επίδομα οικογενειακής κατάστασης εργαζομένου
- επίδομα παραγωγικότητας

Τα επιδόματα συνήθως καλύπτονται με συλλογικές διαπραγματεύσεις και μπορεί να περιλαμβάνουν χρόνο υπηρεσίας (χρονοεπίδομα), δώρα κ.ά. Ειδικά τα δώρα αφορούν καταβολή δύο επιπλέον μισθών, χωρίς κρατήσεις, ο ένας καταβάλλεται τα Χριστούγεννα και ο άλλος συνήθως τέλη Ιουνίου.

Ο τρόπος πληρωμής του μισθού γίνεται με κατάθεση σε Τράπεζα κατά την τελευταία εργάσιμη ημέρα του ημερολογιακού μήνα.

- **εκπροσώπηση μηχανικών (σύλλογοι, οργανισμοί, επιμελητήρια)**

- Comité Nacional Español de la FEANI / Spanish National Committee for FEANI
<http://www.feani.org>

- Instituto de la Ingeniería de España (IIE),
email iie@iies.es
<http://www.iies.es>

- Asociación de Ingenieros Aeronáuticos,
email coiae@recol.es
<http://www.coiae.com/default.asp>

- Asociación Nacional de Ingenieros Agrónomos,
email ania@iies.es
<http://www.iies.es/agronomos/aghome.htm>

- Asociación Nacional de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos,
email aic@iies.es
<http://www.iies.es/caminos/index.htm>

- Asociación Nacional de Ingenieros del ICAI,
email icai@iies.es
<http://www.icai.es/default.htm>

- Federación de Asociaciones de Ingenieros Industriales de España
email faiie@iies.es
<http://www.iies.es/industriales/indus00.htm>

- Asociación Nacional de Ingenieros de Minas
email minas@iies.es
<http://www.iies.es/minas/mina.html>

- Asociación de Ingenieros de Montes
email aimontes@iies.es
<http://www.iies.es/montes/montes.htm>

- Asociación de Ingenieros Navales y Oceánicos de España
email inaes@iies.es
<http://www.iies.es/navales/indice.html>

- Asociación Española de Ingenieros de Telecomunicación,
email aitcoit@iies.es

<http://217.116.8.23/>

- **εκπροσώπηση αρχιτεκτόνων (σύλλογοι, οργανισμοί, επιμελητήρια)**

➤ *Σύλλογος Αρχιτεκτόνων – Colegio de Arquitectos*

Στην Ισπανία υπάρχουν 18 τοπικοί σύλλογοι αρχιτεκτόνων οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την χορήγηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος, για τον έλεγχο των δημοσίων και ιδιωτικών έργων, για την επιβολή του κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας, για νομικές συμβουλές, για τεχνική πληροφόρηση, παροχή υπηρεσιών που έχουν σχέση με το επάγγελμα του Αρχιτέκτονα, επιμόρφωση, εξεύρεση εργασίας. Οι 18 αυτοί σύλλογοι συνιστούν το Ανώτατο Συμβούλιο των Συλλόγων Αρχιτεκτόνων Ισπανίας.

- *Ανώτατο Συμβούλιο των Συλλόγων Αρχιτεκτόνων Ισπανίας - Consejo Superior de Los Colegios de Arquitectos de Espana (<http://www.cscae.com>)*
- *Ασφαλιστική Εταιρεία Αμοιβαίου Οφέλους Αστικής Ευθύνης – ASEMAS / Asociacion de Seguros Mutuos de Arquitectos Superiores (<http://www.asemas.es>)*
- *Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης Υγείας και Συνταξιοδότησης Αρχιτεκτόνων – HNA/ Hermandad Nacional de Prevision Social de Arquitectos Superiores (<http://www.hna.es>)*
- *Ταμείο Αρχιτεκτόνων - Caja de Arquitectos (<http://www.arquired.es>)*

Τραπεζικός Φορέας με τα χαρακτηριστικά ενός πιστωτικού ιδρύματος για τους Αρχιτέκτονες με υποκαταστήματα σε όλη την Ισπανία

- *Εθνική Αδελφότητα Αρχιτεκτόνων – Hermandad Nacional de Arquitectos (<http://www.hna.tsai.es>)*

Αναγνώριση πτυχίων

Μηχανικοί

- **Σπουδές – τίτλοι – ειδικότητες**

Οι πανεπιστημιακές σπουδές των μηχανικών χωρίζονται σε τρεις κύκλους. Οι δυο πρώτοι κύκλοι καταλήγουν μετά από πέντε έτη σπουδών στο πτυχίο του Αρχιτέκτονα (Arquitecto) ή του Μηχανικού (Ingeniero). Ο τρίτος κύκλος σπουδών είναι μεταπτυχιακός, απαιτεί 2 επιπλέον έτη σπουδών και έγκριση της διδακτορικής εργασίας.

Σύμφωνα με τον επίσημο κατάλογο γενικών πανεπιστημιακών τίτλων σπουδών του Υπουργείου Παιδείας υπάρχουν 59 ειδικότητες μηχανικών και αρχιτεκτόνων. Στον ιστοχώρο του Υπουργείου Παιδείας της Ισπανίας – Ministerio de Educacion (<http://www.mec.es>) μπορείτε να εντοπίσετε τον πλήρη κατάλογο των τίτλων σπουδών που απονέμονται στα ισπανικά πανεπιστήμια καθώς και τις λεπτομέρειες για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του κάθε κλάδου. Ενδεικτικά στον παρακάτω κατάλογο αναφέρονται στα ισπανικά οι τίτλοι σπουδών των αρχιτεκτόνων και μηχανικών.

Τίτλοι σπουδών αρχιτεκτόνων και μηχανικών που απονέμονται από τα Ισπανικά Πανεπιστήμια

Arquitecto

Ingeniero Aeronáutico

Ingeniero Agrónomo

Ingeniero de Caminos, Canales y Puertos

Ingeniero de Minas

Ingeniero de Montes

Ingeniero de Telecomunicación

Ingeniero en Informática

Ingeniero Geólogo

Ingeniero Industrial

Ingeniero Naval y Oceánico

Ingeniero Químico

Arquitecto Técnico

Ingeniero Técnico Aeronáutico, especialidad en Aeromotores

Ingeniero Técnico Aeronáutico, especialidad en Aeronavegación

Ingeniero Técnico Aeronáutico, especialidad en Aeronaves

Ingeniero Técnico Aeronáutico, especialidad en Aeropuertos

Ingeniero Técnico Aeronáutico, especialidad en Equipos y Materiales Aeroespaciales

Ingeniero Técnico Agrícola, especialidad en Explotaciones Agropecuarias

Ingeniero Técnico Agrícola, especialidad en Hortofruticultura y Jardinería

Ingeniero Técnico Agrícola, especialidad en Industrias Agrarias y Alimentarias

Ingeniero Técnico Agrícola, especialidad en Mecanización y Construcciones Rurales

Ingeniero Técnico de Minas, especialidad en Explotación de Minas

Ingeniero Técnico de Minas, especialidad en Instalaciones Electromecánicas
Mineras

Ingeniero Técnico de Minas, especialidad en Mineralurgia y Metalurgia

Ingeniero Técnico de Minas, especialidad en Recursos Energéticos, Combustibles y
Explosivos

Ingeniero Técnico de Minas, especialidad en Sondeos y Prospecciones Mineras

Ingeniero Técnico de Obras Públicas, especialidad en Construcciones Civiles

Ingeniero Técnico de Obras Públicas, especialidad en Hidrología

Ingeniero Técnico de Obras Públicas, especialidad en Transportes y Servicios
Urbanos

Ingeniero Técnico de Telecomunicación, especialidad en Sistemas de
Telecomunicación

Ingeniero Técnico de Telecomunicación, especialidad en Sistemas Electrónicos

Ingeniero Técnico de Telecomunicación, especialidad en Sonido e Imagen

Ingeniero Técnico de Telecomunicación, especialidad en Telemática

Ingeniero Técnico en Diseño Industrial

Ingeniero Técnico en Informática de Gestión

Ingeniero Técnico en Informática de Sistemas

Ingeniero Técnico en Topografía

Ingeniero Técnico Forestal, especialidad en Explotaciones Forestales

Ingeniero Técnico Forestal, especialidad en Industrias Forestales

Ingeniero Técnico Industrial, especialidad en Electricidad

Ingeniero Técnico Industrial, especialidad en Electrónica Industrial
Ingeniero Técnico Industrial, especialidad en Mecánica
Ingeniero Técnico Industrial, especialidad en Química Industrial
Ingeniero Técnico Industrial, especialidad Textil
Ingeniero Técnico Naval, especialidad en Estructuras Marinas
Ingeniero Técnico Naval, especialidad en Propulsión y Servicios del Buque
Máquinas Navales (D)
Navegación Marítima (D)
Radioelectrónica Naval (D)

Enseñanzas de sólo segundo ciclo

Ingeniero de Materiales
Ingeniero de Sistemas de Defensa
Ingeniero en Automática y Electrónica Industrial
Ingeniero en Electrónica
Ingeniero en Geodesia y Cartografía
Ingeniero en Organización Industrial
Máquinas Navales (L)
Náutica y Transporte Marítimo (L)
Radioelectrónica Naval (L)

- **άσκηση επαγγέλματος**

Το επάγγελμα του Μηχανικού στην Ισπανία είναι ελεύθερο αλλά για την εξάσκησή του απαιτείται η εγγραφή σε επαγγελματικούς συλλόγους (Colegios), που αντιστοιχούν στις διάφορες ειδικότητες των Μηχανικών. Οι μηχανικοί που προέρχονται από τις χώρες – μέλη της Ε.Ε. έχουν δικαίωμα να ασκήσουν το επάγγελμα τους, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την Ε.Ε. (89/48/ΕΟΚ της 21.12.1988, 92/51/ΕΟΚ της 18.06.1992, 94/38/ΕΟΚ της 25.07.1994, 95/43/ΕΟΚ της 20.07.1995) και σύμφωνα με υπάρχουσες διακρατικές συνθήκες.

- **αναγνώριση και ισοτιμία πτυχίων**

Η αρμόδια αρχή για την αναγνώριση του πτυχίου σας εξαρτάται από το επάγγελμα που επιθυμείτε να ασκήσετε. Για παράδειγμα, το Υπουργείο Δημοσίων Έργων - *Ministerio de Obras Publicas y Transportes* είναι αρμόδιο για τα επαγγέλματα όπως: Πολιτικός Μηχανικός, Αεροναυπηγός Μηχανικός, Μηχανικός Τηλεπικοινωνιών, ενώ το Υπουργείο Βιομηχανίας, Εμπορείου και Τουρισμού - *Ministerio de Industria, Comercio y Turismo* είναι αρμόδιο για το επάγγελμα του Μηχανικού Βιομηχανίας, Μεταλλειολόγου και Ναυπηγού Μηχανικού.

Για να πάρετε πληροφορίες σχετικά με την αρμόδια αρχή για την αναγνώριση του πτυχίου σας, μπορείτε να απευθυνθείτε στο *Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών της Ισπανίας - Ministerio de Educacion y Ciencia* (<http://www.mec.es>)

Τον ακριβή κατάλογο των εγγράφων που πρέπει να επισυναφθούν στην αίτηση αναγνώρισης θα σας τον δώσει η αρμόδια αρχή. Ωστόσο, πιθανόν να σας ζητήσουν τα παρακάτω έγγραφα:

- πιστοποιητικό ιθαγένειας
- τίτλοι και πτυχία
- πιστοποιητικό σχετικά με την διάρκεια και το περιεχόμενο της εκπαίδευσής σας
- ενδεχομένως βιογραφικό σημείωμα
- σε περίπτωση αμφιβολίας, μπορεί να σας ζητηθεί πιστοποιητικό από την αρμόδια αρχή της χώρας σας που να βεβαιώνει ότι διαθέτετε, βάσει των πτυχίων σας, όλα τα απαραίτητα προσόντα για να ασκήσετε το επάγγελμα του μηχανικού
- πιστοποιητικό που να βεβαιώνει ότι το μεγαλύτερο μέρος της εκπαίδευσής πραγματοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε περίπτωση που το πτυχίο σας χορηγήθηκε από χώρα στην οποία το επάγγελμα υπόκειται σε κανόνες
- πιστοποιητικό από αρμόδια αρχή της χώρας σας που να βεβαιώνει ότι διαθέτετε επαγγελματική πείρα τριών ετών (μόνο στην περίπτωση που έχετε λάβει το πτυχίο σας σε τρίτη χώρα)
- πιστοποιητικό που να αποδεικνύει ότι ασκήσατε το επάγγελμα του μηχανικού για δύο έτη, κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα ετών (μόνο στην περίπτωση όπου το επάγγελμα του μηχανικού δεν υπόκειται σε κανόνες στη χώρα προέλευσης)

Θα πρέπει να υποβάλετε τα πρωτότυπα έγγραφα με αντίγραφα ή αντίγραφα που να έχουν επικυρωθεί από ισπανική προξενική αρχή στη χώρα σας ή από οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή για την επικύρωση αυτών των αντιγράφων. Θα σας ζητηθεί επίσημη μετάφραση στα ισπανικά.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησής σας, η σχετική απόφαση θα υποδεικνύει τι προσφυγή μπορείτε να καταθέσετε και εντός ποιας προθεσμίας.

Αρχιτέκτονες

- **σπουδές – τίτλοι – ειδικότητες**

Οι σπουδές των Αρχιτεκτόνων ακολουθούν το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα που περιγράφηκε στην περίπτωση των Μηχανικών.

- **άδεια άσκησης επαγγέλματος**

Σύμφωνα με τα Βασιλικά Διατάγματα 155/1996 και 1081/1989 οι ξένοι Αρχιτέκτονες μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμά τους στην Ισπανία υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Πολίτες Ευρωπαϊκής Ένωσης αρκεί να έχουνε ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών Αρχιτεκτονικής όπως προδιαγράφεται στην Κοινοτική Οδηγία 85/384/CE
2. Πολίτες Τρίτων χωρών αρκεί να έχουνε ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών Αρχιτεκτονικής αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Ισπανίας – *Ministerio de Educacion y Cultura*

Η διαδικασία για την απόκτηση της Άδειας άσκησης επαγγέλματος προβλέπει υποβολή αίτησης στο τοπικό Σύλλογο Αρχιτεκτόνων – *Colegios de Arquitectos* της αυτόνομης κοινότητας η οποία να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Ευρωπαίοι πολίτες:
 - ταυτότητα ή διαβατήριο
 - δίπλωμα σπουδών
 - υπεύθυνη δήλωση η οποία να βεβαιώνει ότι ο ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών εμπίπτει στις προδιαγραφές Κοινοτικής Οδηγίας 85/384/CE
 - αντίγραφο ποινικού μητρώου
 - πιστοποιητικό επαγγελματικής ασφάλισης

Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών θα πρέπει να προσκομίσει κανείς επιπλέον πιστοποιητικό χορήγησης βιβλιαρίου αποδείξεων ή τιμολογίου από τη χώρα προέλευσης, καθώς και το αντίγραφο της αίτησης εγγραφής στην εφορεία για παροχή υπηρεσιών. Όλα τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να είναι μεταφρασμένα στα Ισπανικά και να είναι επικυρωμένα από αρμόδιες αρχές.

➤ Πολίτες τρίτων χωρών:

- ταυτότητα ή διαβατήριο
- άδεια παραμονής και εργασίας στην Ισπανία
- αντίγραφο πτυχίου
- πιστοποιητικό προγράμματος σπουδών που υλοποίησε
- εντολή αναγνώρισης πτυχίου από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- αντίγραφο ποινικού μητρώου
- πιστοποιητικό επαγγελματικής ασφάλισης από το νόμιμο εκπρόσωπο του κλάδου Αρχιτεκτόνων της χώρας προέλευσης.

- ***αναγνώριση και ισοτιμία πτυχίων***

Το επάγγελμα του αρχιτέκτονα στην Ευρωπαϊκή Ένωση καλύπτεται από την οδηγία 85/384/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Για την αναγνώρισή του βάση της οδηγίας αυτής, τα σχετικά τυπικά προσόντα θα πρέπει να προβλέπονται στο άρθρο 11 της οδηγίας ή στην ανακοίνωση που προβλέπεται από το άρθρο 7. Ωστόσο, η εν λόγω οδηγία δεν περιέχει πλήρη εναρμόνιση της εκπαίδευσης για αρχιτέκτονες. Μπορούν συνεπώς να υπάρχουν και άλλα προγράμματα σπουδών εκπαιδεύσεις για αρχιτέκτονες, που δεν συμφωνούν με την οδηγία αυτή, αλλά είναι απόλυτα νόμιμες. Οι σπουδές αυτές (και τα σχετικά πτυχία που τις επιβεβαιώνουν) μπορούν να αναγνωριστούν βάσει του άρθρου 52 της συνθήκης ΕΚ όπως ερμηνεύθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην απόφασή του της 7ης Μαΐου 1991 στην υπόθεση C-340/89 «Βλασσοπούλου». Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή το κράτος μέλος υποδοχής είναι υποχρεωμένο να λάβει υπόψη τα πτυχία, πιστοποιητικά και άλλους τίτλους που κατέχει ο υποψήφιος καθώς και την επαγγελματική του πείρα.

Εάν αυτά τα τυπικά προσόντα ισοδυναμούν με αυτά που απαιτεί η εθνική νομοθεσία για την άσκηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα θα πρέπει να παρέχεται η ίδια άδεια και στον μετανάστη. Σε περίπτωση που δεν συμβαίνει κάτι

τέτοιο, θα πρέπει να του δοθεί η δυνατότητα να καλύψει τα κενά της εκπαίδευσής του. Η οποιαδήποτε διοικητική απόφαση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να δίνει τη δυνατότητα δικαστικής προσφυγής ώστε να ελεγχθεί αν είναι σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο.

Η αναγνώριση που προβλέπεται από την οδηγία (καθώς και αυτή που βασίζεται απευθείας στο άρθρο 52 της συνθήκης ΕΚ) δεν ισχύει για πτυχία που έχουν αποκτηθεί από υπηκόους της Κοινότητας σε κράτος μέλος της Ένωσης. Όταν το πτυχίο έχει αποκτηθεί σε τρίτη χώρα η αναγνώρισή του είναι προαιρετική και εμπίπτει στην αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους. Η αναγνώριση ενός πτυχίου τρίτης χώρας από ένα κράτος μέλος δεν υποχρεώνει και τα άλλα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν το πτυχίο αυτό.

Ο νομικός ορισμός της αρχιτεκτονικής καθώς και το νομικό καθεστώς του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα (για παράδειγμα δικαιώματα, υποχρεώσεις, αρμοδιότητες, ασυμβίβαστο) καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής. Συνεπώς, το νομικό καθεστώς του μετανάστη θα είναι το ίδιο με αυτό των επαγγελματιών που έχουν αποκτήσει τα τυπικά προσόντα τους στο κράτος μέλος υποδοχής. Αυτό μπορεί να έχει ως συνέπεια να μην διαθέτει ο μετανάστης στο κράτος υποδοχής ορισμένες αρμοδιότητες που είχε στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης.

Για την αναγνώριση του πτυχίου η αίτηση θα πρέπει να υποβληθεί στο τοπικό Σύλλογο Αρχιτεκτόνων – *Colegios de Arquitectos*.

Ο φάκελος αίτησης εγγραφής θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- αντίγραφο του πτυχίου
- αντίγραφο δελτίου ταυτότητας
- βεβαίωση μη πτώχευσης εάν το επάγγελμα έχει ασκηθεί σε άλλο κράτος μέλος και απόδειξη εγκατάστασης στην Ισπανία

- **επαγγελματικά δικαιώματα αρχιτεκτόνων**

Η νομοθεσία που διέπει τα επαγγελματικά δικαιώματα του Αρχιτέκτονα στην Ισπανία είναι οι ακόλουθη:

1. Πράξη Νομοθετικού Κειμένου για τα επαγγελματικά δικαιώματα των συλλόγων (Act 2/1974 τις 13 Φεβρουαρίου)
2. Βασιλικό Διάταγμα (2512/1977 τις 17 Ιουνίου)
3. Κτιριακός Κανονισμός (Act 38/1999 τις 5 Νοεμβρίου)

Μέσα στα πλαίσια του Ισπανικού Συντάγματος οι αυτόνομες περιοχές δημοσιεύουν τους αντίστοιχους επαγγελματικούς κανονισμούς και νομοθετικές πράξεις.

Εργασιακές σχέσεις

Μηχανικοί

Οι μηχανικοί στην Ισπανία μπορούν να απορροφηθούν στις κατασκευές, στη βιομηχανία, σε ιδιωτικές εταιρείες, στο δημόσιο τομέα, στην δευτεροβάθμια και ανώτατη εκπαίδευση ή να ασκήσουν ελεύθερο επάγγελμα.

Στον ιδιωτικό τομέα οι μισθοί καθορίζονται από την ελεύθερη αγορά, ενώ στο δημόσιο καθορίζονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Το μέσο ετήσιο εισόδημα ενός μηχανικού που εργάζεται στο δημόσιο ανέρχεται στις 22.5000 €.

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των ακόλουθων κλάδων Μηχανικών είναι ίδια με τους Αρχιτέκτονες:

- Πολιτικοί Μηχανικοί (Ingeniero de Caminos, Canales Puertos)
 - Αναλαμβάνουν έργα Πολιτικού Μηχανικού και πολεοδομίας
- Μηχανικοί της Βιομηχανίας (Ingeniero Industrial)
 - Αναλαμβάνουν έργα που αφορούν ανέγερση αποθηκών και βιομηχανικών κτιρίων
- Αγρονόμοι – Τοπογράφοι Μηχανικοί (Ingeniero Agronomo)

- Αναλαμβάνουν την ανέγερση κτιρίων που αφορούν την εκμετάλλευση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής

Ο επίσημος φορέας επόπτευσης δημοσίων έργων είναι το *Ministerio de Fomento* (<http://www.mfom.es>)

Αρχιτέκτονες

Η επαγγελματική δραστηριότητα των αρχιτεκτόνων περιλαμβάνει τα ακόλουθα έργα:

- κτίρια δημόσιας διοίκησης
- νοσοκομεία
- κτίρια για εκπαιδευτική χρήση
- κτίρια για πολιτιστικές δραστηριότητες
- κτίρια για διαμονή (κατοικίες, ξενοδοχεία κλπ)
- αστικής ανάπτυξης και πολεοδομικού σχεδιασμού
- κατασκευαστικά έργα
- έργα υποδομών και διαμόρφωση τοπίου

Η ισπανική κυβέρνηση ορίζει την κλίμακα των αμοιβών για τους αρχιτέκτονες, η οποία δεν είναι υποχρεωτικό να τηρείται, αλλά συνιστάται να την ακολουθήσει κανείς. Οι κλίμακες αυτές δημοσιεύονται από τους Συλλόγους Αρχιτεκτόνων αυτόνομων περιοχών και βασίζονται στην τυπολογία του κτιρίου, στην ποιότητα κατασκευής καθώς και στο βαθμό πολυπλοκότητας του έργου.

Στην Ισπανία υπάρχει Κώδικας δεοντολογίας για την υλοποίηση των Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων ο οποίος επιβάλλεται από τους Συλλόγους Αρχιτεκτόνων κάθε αυτόνομης περιοχής.

Ο επίσημος φορέας επόπτευσης Ιδιωτικών και Δημοσίων έργων είναι ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων ο οποίος με την διαδικασία ελέγχου (*visado*) πιστοποιεί ότι ο υπεύθυνος του έργου είναι Αρχιτέκτονας γραμμένος στο Σύλλογο, και ότι δεν έχει κανένα περιορισμό στην άσκηση του επαγγέλματός του. Επίσης ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων ελέγχει όλα τα σχετικά έγγραφα που προσκομίζει ο υπεύθυνος του

έργου και αποδεικνύουν ότι το έργο πραγματοποιείται σύμφωνα με όλες προδιαγραφές της σχετικής νομοθεσίας. Στην περίπτωση που οι Αρχιτέκτονες είναι Δημόσιοι υπάλληλοι τότε οι ίδιοι δεν υπόκεινται σ' αυτή τη διαδικασία ελέγχου δεδομένου, ότι η υπηρεσία του είναι υπεύθυνη για την διεξαγωγή αυτών των ελέγχων.

Η ασφάλιση του έργου δεν είναι υποχρεωτική, όμως οι Αρχιτέκτονες συνήθως ασφαλίζουν τα έργα τους στο Architects' Insurance Company ASEMAS - Ασφαλιστική Εταιρεία Αμοιβαίου Οφέλους Αστικής Ευθύνης με 0,2 % του συνολικού κόστους του συμβολαίου.

Ασφάλιση

Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Ισπανίας αποτελείται από το γενικό καθεστώς και από ειδικά καθεστώτα. Περιλαμβάνει την κάλυψη των ακόλουθων παροχών:

- υγειονομική περίθαλψη
- επίδομα μητρότητας
- επίδομα προσωρινής ανικανότητας και μόνιμης αναπηρίας
- σύνταξη γήρατος και παροχές σε περίπτωση θανάτου
- επίδομα ανεργίας και οικογενειακό επίδομα

Τα έντυπα «τύπου Ε» χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης στο εξωτερικό. Τα σημαντικότερα είναι η κατηγορία Ε 100 για επιδόματα ασθενείας και μητρότητας, η κατηγορία Ε 200 για συντάξεις, η κατηγορία Ε 300 για επιδόματα ανεργίας και η κατηγορία Ε 400 για οικογενειακά επιδόματα. Για τη χορήγηση των παροχών αυτών ο ασφαλιζόμενος θα πρέπει να υποβάλει τα απαιτούμενα από τον αρμόδιο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης έντυπα. Θα πρέπει επίσης να είναι κάτοχος έγκυρου διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας, αντιγράφου του πιστοποιητικού γέννησης, αντιγράφου της ληξιαρχικής πράξης γάμου ή του πιστοποιητικού γεννήσεως ενός παιδιού.

- Εγγραφή στην κοινωνική ασφάλιση

Οι εργαζόμενοι ή οι εργοδότες τους καθώς και οι αυτοαπασχολούμενοι πρέπει να προβούν στη σχετική εγγραφή στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Η αίτηση εγγραφής και η καταβολή των εισφορών πραγματοποιούνται στα Περιφερειακά Κέντρα του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης – *TGSS / Tesoreria General de la Seguridad Social* (<http://www.seg-social.es/tgss/index.html>)

Καταβάλλονται μηνιαίες εισφορές που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο ποσοστό του μισθού που καθορίζεται από το νόμο. Υπάρχουν διαφορετικά κλιμάκια εισφορών (με ανώτατα και κατώτατα όρια) για τις διάφορες κατηγορίες επαγγελματιών.

Η ισπανική νομοθεσία σχετικά με τα καθεστώτα κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει ποικίλα νομοθετικά κείμενα αναλόγως του κλάδου ασφάλισης και της κατηγορίας των εν λόγω εργαζομένων. Τα δύο βασικά νομοθετικά κείμενα είναι:

- *Βασιλικό Νομοθετικό Διάταγμα 1/1994 της 20.06.1994*
- *Βασικός Νόμος Κοινωνικής Ασφάλισης – Boletín Oficial del Estado της 29.06.1994*

Φορολόγηση

Οι μόνιμοι κάτοικοι στην Ισπανία οφείλουν να καταβάλουν φόρο εισοδήματος για όλα τα εισοδήματα που αποκτούν στην Ισπανία και στην αλλοδαπή. Πάντως, η Ισπανία έχει συνάψει συμφωνίες με όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη (πλην της Ελλάδας) προκειμένου να αποφευχθούν οι περιπτώσεις διπλής φορολογίας επί του ιδίου εισοδήματος. Εάν, συνεπώς, αποκτηθούν εισοδήματα σε άλλο κράτος μέλος, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει φόρο για το εισόδημα αυτό είτε στην Ισπανία, είτε στην άλλη χώρα, ή να καταβάλει τμήμα του φόρου και στις δύο χώρες.

Φορολογητέα είναι τα εισοδήματα που αποκτώνται κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους (το οποίο συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος). Ο φόρος είναι προοδευτικός, δηλαδή ο συντελεστής του αυξάνεται αναλογικά με το ύψος του φορολογητέου εισοδήματος. Κατά τον υπολογισμό του φόρου προβλέπονται ορισμένες εκπτώσεις και απαλλαγές από τις οποίες οι φορολογούμενοι μπορούν να επωφεληθούν ανάλογα με την προσωπική τους κατάσταση.

Η κράτηση του φόρου στην πηγή προβλέπεται για ορισμένα εισοδήματα όπως οι μισθοί, τα εισοδήματα από αυτοαπασχόληση καθώς και από επενδύσεις, εκτός από τις επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία.

Για τους μισθωτούς ο εργοδότης παρακρατεί φόρο επί της αμοιβής με βάση συντελεστή του οποίου το ύψος εξαρτάται από τον αριθμό των παιδιών και το συνολικό ποσό των εισοδημάτων.

Το εισόδημα των ελεύθερων επαγγελματιών και των επιχειρηματιών επίσης υπόκειται σε κράτηση φόρου στην πηγή βάσει ενιαίου συντελεστή, για το οποίο αυτοί υποχρεούνται να υποβάλλουν τριμηνιαία φορολογική δήλωση και να προκαταβάλουν φόρο έναντι του συνολικού για το τρέχον έτος.

Οι φορολογούμενοι οφείλουν να υποβάλουν, μετά τη λήξη κάθε έτους, την φορολογική τους δήλωση στην τοπική φορολογική αρχή, η οποία ελέγχει την ακρίβεια των υπολογισμών. Κάθε οφειλόμενο ποσό πρέπει να εξοφλείται είτε κατά την υποβολή της δήλωσης είτε σε δύο δόσεις, και συγκεκριμένα το 60% κατά τη στιγμή της υποβολής της δήλωσης και το υπόλοιπο μέσα σε προκαθορισμένη προθεσμία εντός του ίδιου έτους.

Για περισσότερες πληροφορίες για τον υπολογισμό και την είσπραξη του φόρου μπορεί να επισκεφθεί κανείς τις ιστοσελίδες της *Οικονομικής Εφορείας – Agencia Tributaria* στη διεύθυνση <http://www.aeat.es>, στο σύνδεσμο «No Residentes», όπου υπάρχουν πληροφορίες εκτός από τα ισπανικά, στα αγγλικά, γαλλικά, και γερμανικά.

Σχόλια – Παρατηρήσεις

Καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια για τον εντοπισμό πληροφοριών που αφορούν τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών και των αρχιτεκτόνων στην Ισπανία. Για το σκοπό αυτό στάλθηκαν ερωτηματολόγια (με ταχυδρομείο, με email και fax) στους κύριους εκπροσώπους του τεχνικού κόσμου της χώρας. Δυστυχώς τα αποτελέσματα της αναζήτησης αυτής ήταν πολύ πενιχρά, αφού λάβαμε μετά από προσωπική επαφή, μόλις ένα συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο και αυτό με αρκετές ελλείψεις. Η μόνη δυνατότητα ανάκτησης πληροφορίας απέμεινε η βιβλιογραφική αναζήτηση, η οποία στηρίχθηκε κυρίως σε πηγές από το διαδίκτυο. Ένα άλλο σημαντικό εμπόδιο στην αξιοποίηση της πληροφορίας που αντλήθηκε είναι ότι οι

ιστοσελίδες των επαγγελματικών οργανώσεων διατίθενται μόνο στην ισπανική γλώσσα.

Χρήσιμες διευθύνσεις

Εξεύρεση στέγης	
Ιστοσελίδες	http://www.infoinmueble.com
	http://www.aquitucasa.com
Εκμάθηση γλώσσας	
BCU - Language service of Universities of Barcelona	http://www.bcu.cesca.es/english/serveis/eng_serveis4.htm
Escuela Oficial de Idiomas de Madrid	http://www.eoidiomas.com/
Instituto Cervantes	http://eee.cervantes.es/
Cursos de Espanol en Internet	http://www.sispain.com./english/course
Εκπαίδευση για τα παιδιά	
Ministerio de Educacion	http://www.mec.es
Εξεύρεση εργασίας	
INEM - Instituto Nacional del Empleo	http://www.inem.es
Centro de Empleo on-line de Espana	http://www.bolzatrabajo.com
Global – Work	http://www.global-work.com
Ιστοσελίδα της βάσης δεδομένων EURES Job-search	http://europa.eu.int/eures
Επιδόματα ανεργίας	
INEM - Instituto Nacional del Empleo	http://www.inem.es
Συνθήκες εργασίας, δικαιώματα εργαζομένων	

Ley de Estatuto de los Trabajadores (Βασιλικό Διάταγμα 1/24-03-1995)	- http://www.igsap.map.es/cia/dispo/rdlg1-95.htm - http://www.inem.es/legis/empleo/rdley1_95.htm
Μηχανικοί : εκπροσώπηση μηχανικών	
Asociación de Ingenieros Aeronáuticos	http://www.coiae.com/default.asp
Asociación Nacional de Ingenieros Agrónomos	http://www.iies.es/agronomos/aghome.htm
Asociación Nacional de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos	http://www.iies.es/caminos/index.htm
Asociación Nacional de Ingenieros del ICAI	http://www.icaei.es/default.htm
Federación de Asociaciones de Ingenieros Industriales de España	http://www.iies.es/industriales/indus00.htm
Asociación Nacional de Ingenieros de Minas	http://www.iies.es/minas/mina.html
Asociación de Ingenieros Navales y Oceánicos de España	http://www.iies.es/navales/indice.html
Asociación Española de Ingenieros de Telecomunicación	http://217.116.8.23/
Asociación de Ingenieros de Montes	http://www.iies.es/montes/montes.htm
Μηχανικοί : σπουδές, τίτλοι, ειδικότητες	
Ministerio de Educacion y Ciencia	http://www.mec.es/
	http://www.univ.mecd.es/
Μηχανικοί : άδεια άσκησης επαγγέλματος – αναγνώριση και ισοτιμία πτυχίων	
Ministerio de Educacion y Ciencia	http://www.mec.es/
Μηχανικοί : εργασιακές σχέσεις	
Ministerio de Fomento	http://www.mfom.es
Αρχιτέκτονες : εκπροσώπηση αρχιτεκτόνων	

Consejo Superior de Los Colegios de Arquitectos de Espana	http://www.cscae.com
ASEMAS - Asociacion de Seguros Mutuos de Arquitectos Superiores	http://www.asemas.es
Caja de Arquitectos	http://www.arquired.es
Hermandad Nacional de Arquitectos	http://www.hna.tsai.es
HNA - Hermandad Nacional de Prevision Social de Arquitectos Superiores	http://www.hna.es
Αρχιτέκτονες : σπουδές, τίτλοι, ειδικότητες	
Ministerio de Educacion y Cultura y Deporte	http://www.mec.es/
Αρχιτέκτονες : άδεια άσκησης επαγγέλματος – αναγνώριση και ισοτιμία πτυχίων	
Consejo Superior de Los Colegios de Arquitectos de Espana	http://www.cscae.com
Αρχιτέκτονες : εργασιακές σχέσεις	
Portal de Arquitectura y Construccion	http://www.arquinex.es
COAC - Collegi d' Arquitectes de Catalunya	http://www.coac.net
Ασφάλιση	
TGSS - Tesoreria General de la Seguridad Social	http://www.seg-social.es/tgss/index.html
Φορολόγηση	
Agencia Tributaria	http://www.aeat.es

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ιστοσελίδα του COAC - Col·legi d' Arquitectes de Catalunya, www.coac.net
2. "International professional practice : Spain". Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 2000, http://www.coac.net/internacional/praprof_w.htm
3. Ιστοσελίδα του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Στελεχών Επιχειρήσεων – EUROCADRES, www.eurocadres.org/mobilnet
4. Ιστοσελίδα του Εθνικού Ινστιτούτου Απασχόλησης (Instituto Nacional del Empleo), www.inem.es/
5. Ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών (Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales), www.mtas.es
6. Ιστοσελίδα «Η δικτυακή πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης – EUROPA», europa.eu.int
7. Ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, citizens.eu.int
8. Ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Ministerio de Educacion y Cultura y Deporte), www.mec.es
9. Ιστοσελίδα Spanish National Committee for FEANI, www.feani.org/members/spain.html
10. Απάντηση του ερωτηματολογίου από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Ministerio de Educacion y Cultura y Deporte)
11. Ιστοσελίδα www.infoinmueble.com
12. Ιστοσελίδα του Ανώτατου Συμβουλίου των Συλλόγων Αρχιτεκτόνων Ισπανίας (Consejo Superior de Los Colegios de Arquitectos de Espana), <http://www.cscae.com>
13. Ιστοσελίδα της βάσης δεδομένων EURES , <http://europa.eu.int/eures/index.jsp>
14. Παγκόσμιος εγκυκλοπαιδικός Ατλας. Αθήνα: CIL Hellas, c1999

15. Leray, Nicole, Geneviere Laviolette, and Tony Rabban. From PhD to employment. FEDORA, 2000

16. "Les chiffres de l'Europe sociale." L' Express n.2732, 13-11-2003

17. Key figure 2000. 3rd ed. Luxembourg: European Communities, 2000